

Handleiding

Bibliografische referenties

STUIFZAND

Inhoudstafel

- » Waarom zijn correcte verwijzingen belangrijk?
- » Boeken & Monografieën
- » Artikels in wetenschappelijke tijdschriften
- » Tentoonstellingscatalogi
- » Museumcatalogi
- » Internetadressen
- » Onuitgegeven bronnen (archivalia)
- » Uitgegeven bronnen voor 1800

Waarom zijn correcte referenties belangrijk?

- » Plagiaat – oorsprong, juistheid & authenticiteit
- » Lezer moet alle informatie kunnen terugvinden
- » Betrouwbaarheid & eerlijkheid
- » Referentielijst vs bibliografie

Referentielijst	Bibliografie
Inventaris van enkel artikels, boeken, ... waarnaar je verwijst in je werk.	Inventaris van alle artikels, boeken, ... die je gelezen hebt gedurende je onderzoeksperiode.

Waarom zijn correcte referenties belangrijk?

● Voetnoten vs bibliografische referenties

Voetnoten of eindnoten	Bibliografische referenties
Verwijzen naar bronnen en werken die geraadpleegd werden voor bepaalde informatie of geponeerde stellingen in je tekst.	Verwijzen naar bronnen en werken die geraadpleegd werden om het artikel/boek te schrijven.
Weergave van denkproces van onderzoeker.	Verwijzen naar bronnen en werken die je gelezen hebt gedurende het onderzoeksproces.
Juistheid/authenticiteit van aangehaalde feiten en stellingen.	Aantonen van de fundamenteën van je onderzoek.
Verklarende functie <i>(ook inclu. referentie!)</i>	

Bibliografie (volledig)

Formule

1. Auteur: achternaam - komma - (eerste) voornaam - punt
2. Titel: de titel volledig zoals op de titelpagina, cursief gedrukt - punt
3. Reeks (optioneel): titel - eventueel volgnummer van de reeks - punt
4. Wetenschappelijke uitgever(s) (optioneel): uitg. door - voornaam en achternaam van de redacteur(s) - punt
5. Vertaler (optioneel): vert. uit het [oorspronkelijke taal] door - voornaam en achternaam vertaler - punt
6. Heruitgave (optioneel): [getal] uitg. - punt
7. Aantal delen (optioneel): [getal] dln. - punt
8. Plaats van uitgave: plaats van uitgave - dubbele punt // geen plaats vermeld? dan schrijf je z.p. = zonder plaats
9. Commerciële uitgever: Naam commerciële uitgever - komma
10. Jaar van uitgave: Jaartal - punt

Voorbeeld

Wilmers, Gertrude. *Cornelis Schut (1597-1655): A Flemish Painter of the High Baroque.* Pictura Nova 1. uitg. door Hans Vlieghe en Katlijne Van der Stighelen. Turnhout: Brepols, 1996.

Achternaam, voornaam. *Titel cursief gedrukt.* Titel van de reeks. uitg. door voornaam achternaam wetenschappelijke uitgever(s). Plaats van uitgave : commerciële uitgever, jaartal van uitgave.

Voetnoten

Formule

1. Auteur: voornaam en achternaam - komma
2. Titel: de titel volledig zoals op de titelpagina, cursief gedrukt - komma
3. Reeks (optioneel): titel - eventueel volgnummer van de reeks - komma
4. Wetenschappelijke uitgever(s) (optioneel): uitg. door - voornaam en achternaam van de redacteur(s) - komma
5. Vertaler (optioneel): vert. uit het [oorspronkelijke taal] door - voornaam en achternaam vertaler - komma
6. Heruitgave (optioneel): [getal] uitg. - komma
7. Aantal delen (optioneel): [getal] dln. - spatie
8. Plaats van uitgave, uitgeverij en jaar van uitgave: tussen haken (plaats van uitgave - dubbele punt - commerciële uitgeverij - komma- jaartal van uitgave) - komma - specifiek gebruikte pagina's
// geen plaats vermeld? dan schrijf je z.p. = zonder plaats

Voorbeeld

Fritz Novotny, *Painting and Sculpture in Europe. 1780 to 1880*, The Pelican History of Art, uitg. door Nicolas Pevsner, vert. uit het Duits door R.H. Boothroyd, 2de uitg. (Harmondsworth/ Baltimore: Penguin, 1970), 10.

voornaam achternaam, titel cursief gedrukt, titel van de reeks, uitg. door voornaam achternaam wetenschappelijke uitgever, vert. uit [oorspronkelijke taal] door voornaam achternaam vertaler, getal heruitgave (plaats van uitgave : commerciële uitgever, jaartal van uitgave), specifieke gebruikte paginanummers.

Verkorte referentie voetnoten

Formule

1. Auteur: achternaam - komma
2. Titel: de titel volledig zoals op de titelpagina, cursief gedrukt - komma
3. Gebruikte pagina's: paginanummers x-y - punt

Voorbeeld

Novotny, *Painting and Sculpture in Europe. 1780 to 1880*, 10-12.

Achternaam, *titel cursief gedrukt*, paginanummers van gebruikte pagina's.

Wanneer?

Deze referentiestijl kan je in de voetnoten gebruiken wanneer je meermaals naar dezelfde publicatie verwijst binnen je boek of artikel. Let er wel op dat je minstens 1x de volledige voetnootreferentie (zie vorige pagina) gebruikt hebt voor je overschakelt op verkorte referenties.

Bibliografie (volledig)

Formule

1. Auteur: achternaam - komma - voornaam - punt
2. Titel: de titel volledig zoals op de titelpagina, tussen dubbele aanhalingstekens - punt
3. Titel van het tijdschrift: titel van het tijdschrift volledig in oorspronkelijke taal, cursief gedrukt - spatie
4. Jaargang en eventueel aflevering: jaargang - eventueel aflevering nummer - spatie
5. Jaar van uitgave: Jaar van uitgave tussen ronde haken () - dubbel punt
6. Pagina's: Begin- en eindpagina gescheiden door een koppelteken (-) - punt

Voorbeeld

Long, Christopher. "The New American Interior." *Studies in the Decorative Arts* 9, 2 (2002): 2-32.

Achternaam, voornaam. "titel tussen dubbele aanhalingstekens." Titel van het tijdschrift cursief gedrukt jaargang , aflevering (jaar van uitgave):
beginpagina - eindpagina.

Voetnoten

Formule

1. Auteur: voornaam achternaam - komma
2. Titel: de titel volledig zoals op de titelpagina, tussen dubbele aanhalingstekens - komma
3. Titel van het tijdschrift: titel van het tijdschrift volledig in oorspronkelijke taal, cursief gedrukt - spatie
4. Jaargang en eventueel aflevering: jaargang - eventueel aflevering nummer - spatie
5. Jaar van uitgave: Jaar van uitgave tussen ronde haken () - komma
6. Pagina's: gebruikte pagina's gescheiden door een koppelteken (-) - punt

Voorbeeld

Christopher Long, "The New American Interior," *Studies in the Decorative Arts* 9, 2 (2002), 2-32.

Voornaam achternaam, "titel tussen dubbele aanhalingstekens," Titel van het tijdschrift cursief gedrukt jaargang , aflevering (jaar van uitgave), gebruikte pagina's x - y.

Verkorte referentie voetnoten

Formule

1. Auteur: Achternaam - komma
2. Titel: de titel volledig zoals op de titelpagina, tussen dubbele aanhalingstekens - komma
3. Pagina's: gebruikte pagina's gescheiden door een koppelteken (-) - punt

Voorbeeld

Long, "The New American Interior," 2-32.

Achternaam, "titel tussen dubbele aanhalingstekens," gebruikte pagina's x - y.

Bibliografie (volledig)

Voor tentoonstellingscatalogi gelden dezelfde referentieregels, maar na de titel plaats je een komma en vervolgens tent.cat. om aan te geven dat het om een tentoonstellingscatalogus gaat in plaats van een boek of monografie.

In je bibliografie sorteer je de referenties naar tentoonstellingscatalogi niet alfabetisch op naam van de auteur, maar alfabetisch en chronologisch op de plaatnaam van het museum of de instelling.

Formule

1. Auteur: achternaam - komma - (eerste) voornaam - punt
2. Titel: de titel volledig zoals op de titelpagina, cursief gedrukt - punt - tent.cat. - komma
3. Plaats van museum/instelling: plaats van het museum of de instelling - komma
4. Naam van museum/instelling: naam van het museum of de instelling (voluit) - punt // indien meerdere musea of instellingen betrokken zijn bij het verwezenlijken van de catalogus dan maak je de onderscheiding met een schuine streep (/)
5. Plaats van uitgave: plaats van uitgave - dubbele punt // geen plaats vermeld? dan schrijf je z.p. = zonder plaats
6. Commerciële uitgever: Naam commerciële uitgever - komma
7. Jaar van uitgave: Jaartal - punt

Voorbeeld

Van Suchtelen, Ariane en Ben Van Beneden. *Kamers vol kunst in zeventiende-eeuws Antwerpen.* tent.cat., Antwerpen, Rubenshuis/ Den Haag, Koninklijk Kabinet van Schilderijen, Mauritshuis. Zwolle: Waanders, 2009.

Achternaam, voornaam. *Titel cursief gedrukt.* tent.cat., Plaats van het museum/de instelling, Naam van het museum/de instelling/ Plaats van het museum/de instelling nr. 2, Naam van het museum/de instelling nr. 2. Plaats van uitgave : commerciële uitgever, jaartal van uitgave.

Bibliografie (volledig)

Voor museumcatalogi gelden dezelfde regels als voor boeken en monografieën en tentoonstellingscatalogi, maar na de titel volgt de afkorting *mus.cat.* om aan te geven dat het om een museumcatalogus gaat in plaats van een boek of monografie.

Museumcatalogi worden in de bibliografie niet alfabetisch op naam van de auteur gesorteerd, maar alfabetisch en chronologisch op de plaatsnaam van het museum.

Formule

1. Auteur: achternaam - komma - (eerste) voornaam - punt
2. Titel: de titel volledig zoals op de titelpagina, cursief gedrukt - punt - *mus.cat.* - komma
3. Plaats van museum/instelling: plaats van het museum of de instelling - komma
4. Naam van museum/instelling: naam van het museum of de instelling (voluit) - punt // indien meerdere musea of instellingen betrokken zijn bij het verwezenlijken van de catalogus dan maak je de onderscheiding met een schuine streep (/)
5. Plaats van uitgave: plaats van uitgave - dubbele punt // geen plaats vermeld? dan schrijf je z.p. = zonder plaats
6. Commerciële uitgever: Naam commerciële uitgever - komma
7. Jaar van uitgave: Jaartal - punt

Voorbeeld

Von Freeden, Max H. *Aus den Schätzen des Mainfränkischen Museums Würzburg. Ausgewählte Werke.* *mus.cat.*, Würzburg, Mainfränkisches Museum. 3de uitg. Würzburg: Stürtz Verlag, 1976.

Achternaam, voornaam. *Titel cursief gedrukt.* *mus.cat.*, Plaats van het museum/de instelling, Naam van het museum/de instelling. Heruitgave nummer. Plaats van uitgave : commerciële uitgever, jaartal van uitgave.

Bibliografie (volledig)

Let op! Deze verwijzingsmethode mag alleen gebruikt worden voor bronnen die uitsluitend online te vinden zijn. Publicaties of artikels die je online raadpleegt, maar ook in gedrukte vorm werden uitgegeven behoren niet tot internetadressen.

Formule

1. Auteur of instelling: naam van de auteur, instelling of webpagina - punt
2. Titel van de webpagina: de titel van de webpagina, tussen dubbele aanhalingstekens - punt
3. Naam van website/instelling: Naam van de website of instelling - komma
4. datum/jaar publicatie of raadpleging: de datum en/of het jaartal van publicatie van de webpagina OF van raadpleging van de webpagina - komma
5. URL: de URL van de webpagina - punt

Voorbeeld

Rubenshuis. "Zijn leven". Rubenshuis, 2015, hWWSV://ZZZ.UXbenVhXIV.be/nl/Sagina/jijn-leYen.

Naam van de auteur/instelling, "Titel van de webpagina", Naam van de website/instelling, Jaartal van publicatie, URL van de webpagina.

Hortamuseum. "Geschiedenis". Hortamuseum, geraadpleegd op 24 september 2019, hWWS://ZZZ.hRUWamXVeXm.be/nl/heW-hXIV/aeVchiedeniV.

Naam van de auteur/instelling, "Titel van de webpagina", Naam van de website/instelling, datum van raadpleging, URL van de webpagina.

Bibliografie (volledig) & Voetnoten

Formule

1. Plaatsnaam: Plaatsnaam van de stad van bewaring - komma
2. Archiefinstelling: de officiële naam van de archiefinstelling (in oorspronkelijke taal) - komma
3. Optioneel: Het fonds: naam van het fonds, cursief gedrukt - komma
4. Register- of volgnummer: het register- of volgnummer van het archiefdocument in Arabische cijfers - dubbel punt
// Indien er geen register- of volgnummer is: zonder signatuur
5. Optioneel: Auteur: voornaam en achternaam van de auteur - komma
6. Titel: de titel van het archiefstuk integraal overgenomen, cursief gedrukt - komma
// Eventueel mogen toevoegingen aangebracht worden tussen vierkante haken [] , niet cursief gedrukt & indien er geen titel is, mag het document omschreven worden, niet cursief gedrukt
7. Datum: de datering van het archiefstuk tussen ronde haken () - komma
8. Foliëring/bladzijde: foliëring of bladzijde onderscheiden door een koppelteken (-) - punt
// folio wordt afgekort tot fol.; recto (voorkant) tot r; verso (achterkant) tot v

Voorbeeld

Brussel, Algemeen Rijksarchief, Notariaat Generaal van Brabant, 1504: Willem van der Borch, Akte betreffende aankoop van een reeks wandtapijten door Urbanus Leyniers (16/5/1712), fol. 58r -59v.

Plaatsnaam van de stad van bewaring, Naam van de archiefinstelling, Naam van het fonds, Register- of volgnummer van het archiefstuk: Auteur of notaris van het document, omschrijving van het archiefstuk bij gebrek aan een officiële titel, (datering van het archiefstuk), foliëring.

München, Bayerische Staatsbibliothek, BSB Clm 14271: Victorius Aquitanus. Martianus Capella. Remigius Autissiodorensis. Gregorius Magnus, (ca. 1100), fol. 11v.

Plaatsnaam van de stad van bewaring, Naam van de archiefinstelling, Register- of volgnummer van het archiefstuk: titel van het archiefstuk, (datering van het archiefstuk), foliëring.

Bibliografie (volledig)

Voor het verwijzen naar publicatie voor 1800 gelden dezelfde referentieregels als bij het verwijzen naar boeken en monografieën. Let er wel op dat je steeds de commerciële uitgever vermeld!

Formule

1. Auteur: achternaam - komma - (eerste) voornaam - punt
2. Titel: de titel volledig zoals op de titelpagina, cursief gedrukt - punt
3. Reeks (optioneel): titel - eventueel volgnummer van de reeks - punt
4. Wetenschappelijke uitgever(s) (optioneel): uitg. door - voornaam en achternaam van de redacteur(s) - punt
5. Vertaler (optioneel): vert. uit het [oorspronkelijke taal] door - voornaam en achternaam vertaler - punt
6. Heruitgave (optioneel): [getal] uitg. - punt
7. Aantal delen (optioneel): [getal] dln. - punt
8. Plaats van uitgave: plaats van uitgave - dubbele punt // geen plaats vermeld? dan schrijf je z.p. = zonder plaats
9. Commerciële uitgever: Naam commerciële uitgever - komma
10. Jaar van uitgave: Jaartal - punt

Voorbeeld

De Bie, Cornelis. *Het Gulden Cabinet vande edele vry schilder-const.* Antwerpen: Juliaen van Montfort, 1662.

Achternaam, voornaam. Titel van de publicatie cursief gedrukt. Plaats van uitgave: Commerciële uitgever, Jaartal van publicatie.

Voetnoten & verkorte referenties in voetnoten

Voor het verwijzen naar publicatie voor 1800 gelden dezelfde referentieregels als bij het verwijzen naar boeken en monografieën. Zie eerder.

Voorbeeld

Cornelis De Bie, *Het Gulden Cabinet vande edele vry schilder-const.*, (Antwerpen: Juliaen van Montfort, 1662), 10.

Voornaam en achternaam, Titel van de publicatie cursief gedrukt, (Plaats van uitgave: Commerciële uitgever, Jaartal van publicatie), paginanummers van de geraadpleegde pagina's.

Verdere vragen?

• erfgoed@stuifzand.be of
marie@stuifzand.be

